

4. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 12.02.2007 року № 105/2007 // Офіційний вісник України від 23.02.2007 - 2007 р., № 11, стор. 7, стаття 389, код акту 38751/2007

5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 червня 1997 року «Про невідкладні заходи щодо впорядкування системи здійснення державної інформаційної політики та удосконалення державного регулювання інформаційних відносин»: Указ Президента України від 21.07.1997 року № 663/97 // Урядовий кур'єр від 24.07.1997.

6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року «Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 06.12.2001 року № 1193/2001 // Офіційний вісник України від 28.12.2001 - 2001 р., № 50, стор. 28, стаття 2228, код акту 20723/2001.

7. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 21 березня 2008 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 23.04.2008 року № 377/2008 // Офіційний вісник Президента України від 21.05.2008 - 2008 р., № 18, стор. 24, стаття 570.

8. Про підсумки парламентських слухань «Інформаційна політика України: стан і перспективи»: Постанова Верховної Ради України від 02.06. 1999 року № 705-XIV // Голос України від 12.06.1999.

9. Про Рекомендації парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні : Постанова Верховної Ради України від 01.12. 2005 року № 3175-XIV // Відомості Верховної Ради України від 14.04.2006 - 2006 р., № 15, стор. 604, стаття 131.

10. Про затвердження Концепції технічного захисту інформації в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.1997 року №1126 (зі змінами станом на 16.01.2012 р.) // [Електронний ресурс]: режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

11. Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та телекомунікаційних системах : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2002 року № 1772 (зі змінами станом на 16.01.2012 р.) // Офіційний вісник України від 06.12.2002 - 2002 р., № 47, стор. 182, стаття 2155, код акту 23660/2002.

12. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.

13. Про внесення змін до Закону України «Про інформацію»: Закон України від 13.01.2011 р. № 2938-VI // Офіційний вісник України. - 2011. - № 10.

14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 року № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України від 12.08.2011 - 2011 р., № 32, стор. 1491, стаття 314.

15. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 року № 2614-XII (зі змінами станом на 16.01.2012 р.) // Відомості Верховної Ради України від 27.10.1992 - 1992 р., № 43, стаття 608.

16. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон від 16.11.1992 року № 2782-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 1, ст.1.

17. Про інформаційні агентства: Закон від 28.02.1995 року № 74/95-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 13, ст.83.

18. Про телебачення і радіомовлення: Закон від 21.12.1993 року № 3759-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 10, ст.43 (в редакції Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» від 12.01.2006 р. № 3317- IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 18, ст.155).

Шевчук Олександр Михайлович
асистент кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності
Національного університету «Юридична
академія України імені Ярослава Мудрого»

Контроль у сфері обігу наркотичних засобів як сегмент національної безпеки

Відповідно до ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1].

Однак, на сьогодні відсутній механізм реального захисту прав і свобод у процесі забезпечення національної безпеки органами дер-

жавної влади, у ході реалізації політики національної безпеки, також відсутні діючі механізми громадського контролю, більше того, не діють механізми захисту прав самого персоналу суб'єктів забезпечення національної безпеки [2]. Зазначимо, що проблемам контролю у сфері національної безпеки приділяється мало уваги, хоча вони є значущими і такими, що потребують як наукового розв'язання, так і законодавчого унормування.

У той же час питання контролю над наркотиками розглядається у Європі як один із безумовних пріоритетів. На думку громадян країн ЄС, питання забезпечення безпеки в контексті нових викликів та загроз визначається як один із ключових пріоритетів діяльності Євросоюзу. Проблема боротьби з наркоманією відносять до пріоритетів 80 % громадян Європейського Союзу. Для нашої країни, що вже на сьогодні фактично є складовою європейського простору безпеки, сприяння створенню стабільної системи безпеки на Європейському континенті має розглядатися як один із ключових напрямків діяльності [3].

Одним із заходів протидії незаконному обігу наркотиків є контроль. Державний контроль повинен проводитись на основі чинного законодавства уповноваженими органами, посадовими особами, державними службовцями. Він впливає, зокрема, зі ст. 19 Конституції України, відповідно до якої органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією та законами України.

Державний контроль у сфері національної безпеки – діяльність державних органів зі спостереження за функціонуванням відповідного підконтрольного об'єкта з метою: отримання повної, об'єктивної та достовірної інформації про стан справ на ньому; застосування заходів щодо виявлення, попередження і припинення правопорушень; надання допомоги підконтрольній структурі в поновленні законності і дисципліни; встановлення причин і умов, що сприяють порушенню вимог правових норм; прийняття заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб [4].

Поняття безпековий контроль – це контроль, який здійснює Рада національної безпеки і оборони України у сфері національної безпеки [5, с. 36]. Так, Рада національної безпеки і оборони України координує та контролює діяльність органів виконавчої влади по організації захисту населення та забезпеченню його життєдіяльності, охороні життя, здоров'я, конституційних прав, свобод і законних інтересів грома-

дян, підтриманню громадського порядку в умовах воєнного та надзвичайного стану та при виникненні кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України.

Незаконний обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та поширення наркоманії належать до глобальних проблем сучасності. Їм притаманні високий ступінь суспільної небезпечності, зумовлений тяжкими наслідками не тільки для здоров'я конкретної особи, а й для здоров'я, громадян, економіки, для кожної окремої сім'ї та суспільства в цілому. Так, поширення наркоманії створює загрозу національним інтересам і національній безпеці (ст. 7 Закону «Про основи національної безпеки України»). Крім того, однією із особливо небезпечних загроз безпеці людини та суспільству є зростання незаконного обігу наркотичних засобів в Україні [6]. Отже, одним із суб'єктів контролю над наркотиками в досліджуваній сфері є Рада національної безпеки і оборони України.

Законом України від 15. 02. 1995 р., № 60/95-ВР «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» визначено, що контроль здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері обігу наркотичних засобів, МВС України, митними органами України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, іншими органами виконавчої влади в межах їх повноважень. Контроль в системі органів внутрішніх справ України, СБ України, у Збройних Силах України та інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, в органах і підрозділах цивільного захисту покладається на керівників відповідних центральних органів виконавчої влади, які згідно із законом здійснюють керівництво відповідними військовими формуваннями та органами, Голову СБ України. Органи виконавчої влади в межах своїх повноважень контролюють діяльність суб'єктів господарювання щодо обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (ст. 31) [7].

Відповідно до п. 45 Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом, «контроль за виконанням суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері обігу наркотичних засобів, здійснюється Державною службою України з контролю за наркотиками, МОЗ, МВС, СБ України, Держмитслужбою та іншими органами у межах їх повноважень» [8]. Отже, особливістю досліджуваного обігу є багатосуб'єктність органів, що здійснюють контроль в зазначеній сфері.

Отже, безпековий контроль в сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин – це контроль Ради національної безпеки і оборони України над органами виконавчої влади в цій сфері, який зможе гарантувати реалізацію «права на безпеку», організацію захисту населення та забезпеченню його життєдіяльності, охорону життя, здоров'я, конституційних прав, свобод і законних інтересів громадян та протидію їх незаконного обігу.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відом. Верх. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Ліпкан В. А. Проблеми формування інституту безпекового омбудсмана в контексті розбудови правової держави в Україні/ В. А. Ліпкан // Право України. – 2010. – № 7. – С. 70–80.
3. Гриненко І. М. Міжнародне співробітництво в сфері контролю над обігом наркотиків – перспективний напрямок реалізації політики євроінтеграції / І.М. Гриненко // <http://www.mif-ua.com/archive/article/13947>
4. Кобринський В. Ю. Державний контроль у сфері національної безпеки України / В. Ю. Кобринський // автореф. канд. юрид. наук за спец: 12.00.07. – Київ, 2008. – 20 с.
5. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях / В. А. Ліпкан, О. С. Ліпкан. – К.: Текст, 2008. – 400 с.
6. Настюк В. Я. До проблеми обговорення національної стратегії України щодо наркотиків (на період до 2020 року) / В. Я. Настюк, О. М. Шевчук // <http://narco.gov.ua/komnarco/uk/publish/article/97356>
7. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15. 02. 1995 р., № 60/95-ВР // Відом. Верх. Ради України. – 1995. – № 10. – Ст. 60.
8. Про затвердження Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом: постанова КМ України від 3.06. 2009 р., № 589 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 44. – Ст. 1477.

III. Представництво інтересів Служби безпеки України в судах, питання впровадження нового Кримінального процесуального кодексу України

Асадчий Вадим Олександрович
начальник 2 відділу Служби представництва
в судах Управління правового забезпечення
Служби безпеки України,
майор юстиції

Особливості розгляду судових справ, стороною у яких є Служба безпеки України, у яких досліджуються документальні матеріали з грифом обмеження доступу

В останні роки спостерігається тенденція до збільшення кількості судових справ, в яких СБУ виступає як сторона у справі, що розглядаються судами в закритих судових засіданнях. У зв'язку з цим, в даному виступі буде звернуто увагу на деякі особливості, що пов'язані із підготовкою процесуальних документів, розглядом справ цієї категорії в судах та виконанням судових рішень, ухвалених у таких справах.

1. Особливості підготовки та подання до суду процесуальних документів з грифом обмеження доступу.

Відповідно до статей 20, 21 Закону України «Про інформацію» за порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом. При цьому, інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація.

Суспільні відносини, пов'язані з віднесенням інформації до державної таємниці зі ступенями секретності «особливої важливості», «цілком таємно» та «таємно», засекречуванням, розсекречуванням її матеріальних носіїв та охороною державної таємниці з метою захисту національної безпеки України, врегульовані Законом України «Про державну таємницю».

Порядок обліку, зберігання, використання та знищення документів, справ, видань, магнітних та інших матеріальних носіїв інформації, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави та мають гриф обмеження доступу «Для службового користування», визначається Інструкцією про порядок обліку, зберігання і викорис-